

Ser denne mail ikke godt ud i dit mailprogram? Se den i din browser

Velkommen til Medicinhavernes nye nyhedsbrev

2022 går på hæld efter endnu et fantastisk år i Medicinhaverne. Længere nede i mailen overlader vi ordet til formand Per Mansa, som fortæller om alt det, der er sket i Medicinhaverne i det forgangne år.

Du får også en artikel om julerosen, som er både smuk og farlig.

Måske har du bemærket, at nyhedsbrevet ser anderledes ud. Det skyldes, at vi har skiftet udbyder. Det betyder, at alle vores læsere har skullet give tilsagn om skiftet.

Tak til alle jer, der har valgt at være med i det nye format. Vi har endnu ikke nået at få alle vores gamle læsere med, men vi håber, at det lykkes i det nye år.

Godt nytår og på gensyn her og i Medicinhaverne! ★

JULEROSE (*Helleborus officinalis*) – en meget giftig medicinsk plante

I den mørke vinter er den hvide julerose en af de få planter, som blomstrer i haverne, og ved juletid sælges den både i supermarkeder og blomsterhandlen.

Det er en dødeligt giftig plante, men alligevel blev dens rod tidligere brugt medicinsk, og selv om julerosen er giftig, kan man sagtens nyde synet af den i haven, for ofte blomstrer den i flere måneder. I begyndelsen af det nye år

kommer der juleroser med røde, lyserøde og gule farver frem, og de kan have meget smukke prikkede kronblade.

Der findes omkring 20 arter af urteagtige eller stedsegrønne flerårige blomstrende planter i familien Ranunculaceae. På trods af navne "julerose" er helleborus ikke nært beslægtet med rosenfamilien.

Den almindelige hvide julerose, eller juleklokke, kendes som medicinsk plante så langt tilbage som i 1300-tallet, og den nævnes i gamle lægebøger fra 1400-tallet.

Det var den sorte rod, der blev brugt blandt andet som slimløsnende middel. Igennem tiden har den været brugt mod så forskellige ting som spedalskhed, tungsind og galskab, epilepsi, fnat, gigt, gulsot, hjertebesvær, hududslet, hysteri, hård mave, kløe, koldfeber, nervøse lidelser i endetarm og kønsdele, parasitter, skab, skurv, spedalskhed og som bræk- og afføringsmiddel!

En opskrift siger, at roden skal spises i vælling eller med en æggeblomme mod fodlidelser og vattersot og en anden, at den skal koges med silke, sennepsblade og jordrøg i valle til en drik mod skab og kløe.

En sand mirakelplante – hvis det ellers havde hold i virkeligheden.

Der vokser juleroser i "Haven for nervesystem og bevægeapparat".

Helle Ravn

Nytårshilsen

Kære modtagere af nyhedsbrevet

2022 har været et godt år for Medicinhaverne. Det er lykkedes at opnå tilskud på alle vore 6 ansøgninger – i alt 394.800 kr. Da der samtidig er kommet nye energiske frivillige, har det muliggjort mange forbedringer og nye aktiviteter. Der er dog stadig brug for flere frivillige – og gerne flere mænd. Vi har vidt forskellige opgaver, og alle skal være så hjerteligt velkommen. Haverne er passet og plejet året igennem og har stået flot på trods af en meget tør sommer.

Nye tiltag:

- En hård kerne startede året med at rydde og klargøre et stort areal til at anlægge Planteriet, med drivhus og højbede, som vi fik på meget favorable

vilkår fra Juliana og Zinkbakken. Et nyt team har fået det til at fungere og genrejst salget i planteboden.

- Børnenes Medicinhave blev færdiggjort til indvielse med labyrint af bærbuske, en ny trolde i pilehytten, pergola og et flot bord-bænkesæt fra Kompan.
- Vi har haft fokus på bæredygtighed med indretning af et nyt komposteringsanlæg, to store kvashegn til grene og groft haveaffald, vanding med regnvand, som opsamles i gammel ajlebeholder samt gødskning med Champost og fremover en pottemuld uden spagnum.
- Der er opstillet solide hvilebænke mellem haverne i azobetræ fra genbrugte bolværksstolper, og endnu en have har fået nye Københavnerbænke og -bord.
- Der er anskaffet nye redskaber til renholdelse af gangene: kantskærer, slæbenet og hjulhakke.
- Vi har udskiftet den store traktor med en helt ny knækstyret minilæsser, som flere kan køre, og som næsten kan komme til overalt
- Vi har bestilt en el-transporter, som leveres til foråret.
- Vi har påbegyndt Have 6, De 5 sansers Have, foreløbig med plantning af hæk i avnbøg.
- Sammen med Haahrs Privatskole har vi udviklet undervisningsdage, som med succes er gennemført for to skoleklasser.

Haverne får ofte ros af de besøgende, som også fremhæver, at de frivillige er imødekomende. Gæsterne kommer stadig i stort antal, omend lidt færre end i rekordåret 2021. Til gengæld har vi fået flere rundvisninger, lidt flere medlemmer og et stigende salg i Planteboden.

Offentlige arrangementer:

- Havevandring om frugt og bær
- Pødekursus
- 2 foredragsaftener
- Familiedag i Tranekær sammen med TICKON, Besøgsbigården, Generalen og Kulinarisk Sydlyn. Her indviede vi Børnenes Medicinhave, hvor Benedicte

Ahlefeldt-Laurvig holdt talen og klippede snoren. Der var café i Laden, masser af aktiviteter og til sidst en forestilling med Cirkus Fyr og Flamme, 400 gæster.

· Vi deltog for første gang i Lys i Mørket, med fakler mellem haverne og masser af glas med stearinlys i pergolaerne, rundvisning i haverne og urtete mm. i Laden, 200 gæster

Årets fondsbevillinger:

- 150.000 fra Lolland-Falster og Langeland Købstæders Brandsocietets Fond til Planteriet
- 49.800 fra Kulturregion Fyn til Familiedag i Tranekær
- 50.000 fra Langelands Elforsynings Fond til en elektrisk transporter
- 75.000 fra Fonden for Fynske Bank til Have 6
- 40.000 fra Den Faberske Fond Have 6
- 30.000 fra Halbergs Familie Fond til Have 6

Sidste vinter var vi stadig hæmmet af coronaen og måtte udskyde julefrokosten for de frivillige, det årlige januarmøde og generalforsamlingen. Men vi fik hurtigt indhentet det forsømte, og i august drog vi på en vellykket studietur til Økologiens Have i Odder og Glud Museum syd for Horsens Fjord.

Nu er vinteren på vej i haverne. De sarte planter er dækket af gran og halmmåtter. Redskaberne er rensset og olieret og maskinparken vinterklargjort efter alle kunstens regler.

Hvis Medicinhaverne skal blomstre, er det vigtigt at holde både planter, redskaber og de frivillige i trivsel og god form, og at vi har en bred skare af medlemmer og interesserede.

Tak for jeres opbakning. I ønskes alle et godt nytår.

På Medicinhavernes vegne

Per Mansa, formand

KALENDER

Året rundt fra solopgang til solnedgang

Medicinhaveerne er åbne for publikum

Entré: 50 kr, børn under 18 og medlemmer har gratis adgang

NYT FRA HAVERNE

Kaj på den helt nye maskine, som vi netop har anskaffet til afløsning for den store Ferguson-traktor, som er blevet solgt.

Sammen med Bent er han på vej op til Haven for infektioner og

Hildegard af Bingens have for at plante buksbom.

Hildegard af Bingens Have på en frysende kold sidste arbejdsdag i 2022. Koglen er, ligesom de mest såbare planter, gjort klar til vinterhi.

17 medlemmer af havegruppen plantede på tre kvarter 380 hækplanter af avnbøg omkring den kommende Haven for de 5 sanser.

Månen lyste om kap med lanterne og faklerne under Lys i Mørket-arrangementet 5. nov. 2022.

Havegruppens traditionelle julefrokost på Restaurant Generalen i Tranekær.

Tidligere kunne vi holde julefrokost i private hjem, men den tid er for længst forbi. I dagens julefrokost deltog 50 frivillige.

Hvis du også har lyst til at være frivillig i Medicinhaverne, kan du [læse om det her](#).

Medlemskab

Medicinhaverne har 407 husstandsmedlemmer, og vi kan godt være flere. Opbakningen har stor betydning både økonomisk, og når vi søger fondsmidler.

Det koster 200 kr årligt per husstand at være medlem, og det giver gratis adgang til haverne og rabat på kurser, foredrag og andre arrangementer.

[Tryk her, hvis du vil være medlem](#)

Følg også Medicinhaverne på

Instagram: [instagram.com/medicinhaverne_tranekaer/](https://www.instagram.com/medicinhaverne_tranekaer/)

Facebook: Medicinhaverne Tranekær - obs: pt ude af drift

Tilmelding Medicinhavernes Nyhedsbrev [via dette link](#)
eller ved at sende en mail til Nyhedsbrev@Medicinhaverne.dk

Nyhedsbrevet udsendes af

Medicinhaverne i Tranekær, Botofte Strandvej 2A, 5953 Tranekær

medicinhaverne@fynpost.dk

Redaktør: Lise Munk

Tekst og billeder: Per Mansa, Helle Ravn, Lene Anker, Bente Wulff, Ole F. Jakobsen og Hippopx.

Læs om vores persondatapolitik her:

<https://medicinhaverne.dk/persondatapolitik/>

Hvis du ikke længere ønsker at modtage nyhedsbrevet, kan du afmelde det ved at klikke her